

Gevärsskyttekortet

– sammanfattning av utbildningsmaterialet

Anvisningar för kortet

Inom FSR och Skytte UO ska samtliga skyttar från och med klass 17, samt skyttar oavsett ålder som deltar i SM/JSM – tävlingar, inneha gevärsskyttekortet.

Deltagande i hemmabanetävlingar på föreningsnivå är undantaget från kravet på gevärsskyttekortet.

Vid föransökan till tävling anges kortnummer. Kortet ska alltid medföras och uppvisas på begäran. Sker efteransökan uppvisas kortet i samband med detta. Vid större tävlingar såsom SM, JSM uppvisas gevärsskyttekortet i samband med vapenkontrollen.

Organisationer

Ett flertal organisationer i Sverige sysslar med skytte. Tre av dem har gevärsskytte på sitt program, Frivilliga Skytterörelsen (FSR), Svenska Sportskytteförbundet (SSF) samt Skytterörelsens Ungdomsorganisation (Skytte UO). Många föreningar är anslutna till flera organisationer, så kallat ”dubbelanslutna” eller till och med ”trippelanslutna”.

Skytteorganisationerna samarbetar ganska mycket på riksnivå. Ett exempel på samarbete som syns ute i föreningarna är landets största luftgevärstävling Skyttiaden.

Frivilliga Skytterörelsen.

FSR är landets äldsta skytteorganisation och bildades 1860. Drygt 1300 skytteföreningar finns inom organisationen. FSR har ett speciellt nationellt skjutprogram. Tillsammans med Skytte UO ger man ut tidningen Svenskt Skytte.

Svenska Sportskytteförbundet.

Sportskyttet är utbredd över hela världen och är en av de största individuella idrotterna. SSF är som enda skytteorganisation ansluten till Riksidrottsförbundet (RF) samt Sveriges Olympiska Kommitté (SOK).

Skytterörelsens Ungdomsorganisation.

Skytte UO är en bidragsberättigad ungdomsorganisation. Den bildades 1968.

Stadgar och årsmöte.

Föreningar har stadgar vilka berättar vad föreningen sysslar med, vilka rättigheter och skyldigheter medlemmarna har samt hur besluten fattas. Vid årsmötet väljs styrelse, som skall leda föreningen fram till nästa årsmöte.

Årsmötet är föreningens högsta beslutande organ. Vill man påverka föreningens arbete lämnar man in en motion till årsmötet.

Etik och moral

De fyra grundstenarna för skyttevett:
Säkerhet – Ärlighet – Hänsyn – Disciplin.

Skyttets gyllene regel:
Behandla alltid ett vapen som om det vore laddat.

Eftersom gevären är våra tävlingsredskap måste alltid säkerheten komma i första rummet. Gevär är stöldbärlig egendom. Tänk därför på att förvara ditt gevär på ett betryggande sätt, inte minst på banan under uppehåll i skjutningen.

Boken ”Säkerhetsbestämmelser för civilt skytte” (SäkB) styr säkerheten på och omkring våra skjutbanor. Statens skytte ombud (SSO) besiktigar skjutbanorna med jämna mellanrum. Ansvaret för säkerheten på skjutbanan vilar dock på föreningens styrelse.

I samband med skjutning är dock alla som deltar ansvariga för att säkerhetsbestämmelserna följs. Vid all skjutning ska skjutledare utses, är du ensam på skjutbanan är du själv skjutledare.

Efter skjutningen skall visitation utföras. Utför först visitation själv och underlätta sedan för funktionären genom att visa upp gevär och magasin.

Vilka bestämmelser styr?

Vem får äga ett vapen?

- Grunden för att få inneha ett vapen är ett giltigt skäl. Skälet kan vara målskjutning exempelvis.
- Du skall vara myndig det vill säga ha fyllt 18 år.
- Du skall vara aktiv medlem i en skytteförening sedan minst sex månader.
- Du skall vara en skötsam medborgare.
- Du skall kunna styrka att vapnet kommer att förvaras på ett riktigt sätt. Det innebär att du måste ha ett godkänt vapenskåp hemma.

Den som uppfyller dessa krav har som regel inget problem att få vapenlicens.

Gevär och ammunition skall förvaras i vapenskåp. Det är inte tillåtet att förvara sitt privata gevär i föreningens vapenskåp eller grannens vapenskåp utan särskilt tillstånd från polisen.

När du är på skjutbanan gäller särskilda bestämmelser.

- Gevär och ammunition skall hållas under ständig uppsikt.

- I bilen skall geväret låsas in dolt, exempelvis i bagageutrymme. Slutstycket tas med i fickan.
- Bilparkering bör hållas under uppsikt.

Förvaring under resan.

Geväret skall förvaras i fodral, helst låst.

Bil: Geväret inlåst i bilen. Det bör ej synas utifrån. Slutstycket borttaget för att medtas när bilen lämnas.

Tåg: Geväret under ständig uppsikt. Fråga konduktör om det finns möjlighet att förvara geväret i låst utrymme.

Flyg: Här är kraven mycket hårda. Kontrollera redan vid incheckningen vilka regler som gäller. Förvara aldrig slutstycke, ammunition, diopter och andra vapentillbehör i handbagaget.

Utlåning.

Vad gäller utlåning skiljer man på självständig utlåning och uppsiktsutlåning. Skjutningen måste i båda fallen ske på godkänd skjutbana. Vid självständig utlåning använder låntagaren geväret utan att ägaren är närvarande. Villkoret för att få låna ut ett gevär på det här sättet är att låntagaren själv har giltig licens för samma vapentyp. Uppsiktsutlåning innebär att ägaren står bredvid när vapnet används. Låntagaren måste dock ha fyllt 15 år. Vanligaste formen av uppsiktsutlåning är när en skytteförening har träning eller tävling. Då gäller heller ingen åldersgräns.

Försäkringar

Skytteorganisationerna har alla kollektiva försäkringar som täcker ansvar och olycksfall i samband med skjutning. Försäkringsskyddet är relativt bra. Dock finns inte några kollektiva försäkringar som täcker personlig egendom exempelvis gevär.

Klassindelning.

De flesta idrotter har någon sorts klassindelning för att alla skall ha möjlighet att tävla mot jämbördigt motstånd. Skyttets klassindelning består av åldersklasser och prestationsklasser. Prestationsklasserna grundar sig på den resultatnivå en skytt uppnått under en viss tidsperiod. Ungdomar till och med 17 år och veteraner från och med 56 år tävlar i åldersklasser.

Tävlingsgrenar – Nationellt.

- Gevär 6,5 mm Bana
- Gevär 6,5 mm Fält
- Korthållsgevär Bana
- Korthållsgevär Fält
- Luftgevär
- Fallmål luftgevär
- Skidskytte

Sportskyttegrenar.

- Fritt gevär 300m – 3x40 skott, 60 skott liggande.
- Standardgevär 300m – 3x20 skott.
- Fritt gevär 50m – 3x40 skott, 60 skott liggande.
- Sportgevär 50m (endast damer) – 3x20 skott, 60 skott liggande.
- Luftgevär 10m – 60 skott stå, 40 skott stå.

Säkerheten, vapen och ammunition – luftgevär

Alla som deltar i skjutningar har ansvar för säkerheten och skall göra allt för att förebygga olyckor och skador

Det finns idag framförallt tre olika typer av luftgevär. Den första typen laddas så att man förkomprimerar luften inför varje skott med hjälp av en spännarm. Den andra typen drivs med kolsyra eller komprimerad luft som finns i en särskild behållare. På den tredje och äldsta typen skapas lufttrycket av en kolv-fjädermekanism.

Ammunitionen har kalibern 4,5 mm (.177) och skall vara tillverkad av bly eller annat mjukt material. Vad gäller klädseln och utrustningen finns inte så många begränsningar inom det nationella skyttet. SSF har betydligt mer omfattande regler vad gäller utrustning.

Säkerhet, vapen och ammunition – krutgevär

Krutgevär delas in i två huvudgrupper – finkalibriga och grovkalibriga. Korthållsgevär är finkalibrigt. Skjutavståndet är kort, 50m (upp till 100m vid fältskytte). Ammunitionen är av kaliber 5,6 mm eller .22 lr (long rifle). Säkerhetsavståndet (D_{max}) är 1500 m.

Gevär för skytte på 200 – 300 m.

Inom det nationella skyttet får endast två gevär användas, Mauser och Sauer 200 STR. Skjutavståndet är 200 m för de lägsta klasserna och 300 m för de övriga. I fältskytte kan skjutavstånd på upp till 600 m förekomma.

Ammunitionen för Mauser och Sauer är av kalibern 6,5 mm.

Säkerhetsavståndet (D_{max}) är 5,3 km.

Inom sportskyttet delas gevären in i standardgevär och frigevär. Kalibern är fri upp till 8 mm men vanligtvis används 6 mm.

Hemmaladdad ammunition.

För att få ner kostnaderna är det idag ganska vanligt att skyttarna laddar sin egen ammunition. Den som gör det måste dock tänka på att det endast är för eget bruk vilket betyder att ammunitionen ej får användas av någon annan än den som själv laddat den. Skulle du någon gång ha tagit med för få skott kan du alltså inte be att få eller ta emot skott av en kompis som har hemmaladdad ammunition.